

ויש שנראה מדבריהם שאין חילוק בדבר אלא בכל אופן פוסלה מתרומה.
ספק הביא שתי שערות ספק לא הביא (שקידש אשה — הרי זה ספק קדושין הילך פוסל ואין מאכילה).
 רשי". וערש"ש).
אפילו הוא ודאי בן שלוש עשרה שנה ויום אחד, אלא שספק אם הביא סימנים — אינו מאכיל. (עפ"י קרני ראמ.).

דפים סח — סט

קטן. אלו הם הפוסלים את האשה בביותם מלאכול בתרומה ומליינשא לכהן? ומהן?

אחד מן הפוסלים, בין פסולי כהונה, שביתם בלבד או בכרת, שבאו [בני תשע שנים ויום אחד] על כהנת לוויה וישראלית — פסלוה.
דרשו חכמים מן המקראות: ובת כהן כי תהיה לאיש זר — כיון שנבעלה לפסול לה — פסללה, [שאין נזכר לגופו, שהרי כבר שמענו שכנה נשיאת לזר אינה אוכלה, שכותוב ושבה אל בית אביה...].
ומיתור ובת כהן דרשו לרבות לוויה וישראלית. ואין הבדל בין תרומה לכהונה, שהרי אף קדושה שמורתה בתרומה אסורה לכהונה, כל שכן זו שנפסלה מתרומה. ואף חיבי לאוין שאין שייך בהם תפישת קדושין ואיינט בכלל **כיתה היה** — פסולים, שנאמר ובת כהן כי תהיה אלמנה וגירושה... מלחת אביה תאכל — יצא עכו"ם ועובד שאין לדם אלמנות וגירושין.

א. מבואר בסוגיא שהנבעלה לפסול נפסלת מלאכול בתרומה גם אם בעלה כהן או שיש לה בן כהן, [ושונה ממש 'זונה' לא בעילת זנות, כגון שפהה, שאוכלת מדין 'קנין כספו'. ע' בחודשי הגרא"ה על הש"ס; בית יש"מ, ב].

ב. רשי"י הביא דעה שחיבי כריתות אין פוסלים בביותן, ודוחה.
 אמרו בגורם גירושתו משניותאת, איןו פסול בביותו, שאינו זר' אצל מעיקרא.
א. לדעת הסופר מהזיר גירושתו משניותאת הولد מזור (ע' משנה מד), פסול את האשה בביותו.
ואולם בא על אשתו סוטה בדרך, עפ"י שאסורה עליו, אין הولد פסול לכלוי עלמא, שהרי איןו זר אצל מעיקרא ואין הולד מזור. (עפ"י Tosf.).
 יש אומרים בדעת הרמב"ם, שלפי מסקנת ההלכה גם מהזיר גירושתו פוסלה בביותו. (עפ"י שער המלך — איס"ב יח, ג). ויש ראשונים שפרשו שלא אמרו בסוגיא אלא שאין מלכות באכילתתה תרומה, אבל אסורה מהתורה מושם ונטמאה. (שטמ"ק לעיל מ"ד בשם הר"ח והר"מ. מובה בשעה"מ שם).
ב. פצע דכא וכורות שפהה פסולים בביותם, ובכללו זר' אצל מעיקרא הם. (כמובואר במשנה להלן ע). ויש אומרים שבמחלוקת היא שנייה. (ערשב"א ורש"ש שם).

החול פסול בביותו מתרומה ומכהונה, ואף על פי שאין זו ביאת איסור. ודרשו זאת מולה יחול ורע הנאמר באלמנה לכהן גדול — מקיש ורע לו, מה הוא פסול אף ורע פסול. ופוסל בביאה בלבד, אף ללא קידושין [דומיא דכהן גדול באלמנה].
 לדברי רבינו יוסי, כל שאין ורע פסול — אין פסול, הילך גר מצרי שני או אדומי שני אין פסול, שהרי דור שלישי יבוא להם בקהל ה. [ולמדו מכך גדול באלמנה, שורעו פסול ופוסל — יצאו אלו שאין ורע פסול].
 לדברי רשב"ג כל שבתו כשרה [אפילו בנו פסול] — אין פסול, הילך עמוני ומואבי אינם פסולים בביותם [שאין פסול אלא בדומה לכיה"ג באלמנה שכיל ורע פסול].
 אין הילכה כרבבי יוסי וכרשב"ג. (רמב"ם איס"ב יח, ג).

דף סט

ק. א. אלו שאין פולמים ולא מאכילים בתמורה?

ב. איה זרע פולם ומאכיל בתמורה ואיה אין פולם ומאכיל?

א. האונס והמפתח והשיטה (שאין קניין, ונישואיו אינם כלום, והוא הדין לקטן. Tos) — לא פולמים ולא מאכילים. כיצד? ישראל שבא על בת כהן תאכל בתמורה. כהן שבא על בת ישראל — לא תאכל בתמורה. ובלבך שם ראויים לבא בישראל, אבל אם אינם ראויים — פולמים בביותם, כאמור לעיל.

כתבו התוס' שאפילו לרבי אלעזר שאמר פניו הבא על הפניה עשה זונה, נראה שהיא אינה נפסלת בתמורה, שכן זה בכלל לא-זר.

אם נתעברה מביאתם, העובר פולמה כל עוד הוא חי במעיה, כדלעיל. ואולם אין חוששים שנתעברה מביאת זנות, שהמנזה מתחפה כדי שלא תתעבר, (וכן השיטה, אעפ"י שנישאת לו מתחפה לפי שיראה מהתעבר ממנו. Tos).

ב. בת ישראל שיש לה זרע חי מכהן, בין על ידי נישואין בין בנות, באונס או ברצון — זרעה מאכילה בתמורה (וילד ביתו הם יאכלו בלחותם — יאכילים), ואיפלו זרע ורעה, שבני בנים הרי הם בניים. ואפילו זרע פולם, כגון שבתת הולידה בן ממזר, אותו ממזר מאכיל את אם אמו בתמורה (זרע אין לה — מכל מקום).

וכן לאידך גיסא, בת כהן שנישאת לישראל ומתה ויש לה זרע ממנו — הרוי הוא פולמה מלאכול. ואפילו הוא כהן גדול.

העבד-הכנעני אינו פולם משומם ורע ולא מאכיל, כגון שבנה נכבש על השפהה וילדה ממנו בן והרי זה עבד; היה אם אביו בת ישראל לכהן — לא תאכל בתמורה. בת כהן לישראל — תאכל בתמורה.
[אף זרע שאינו מולד, כגון טומטום — מאכיל את אםו. (להלן עב)].

דף סט — ע

ק. א. ארוסה שעיברה — מה דין חולד?

ב. מי שהורתה לנוננים ילדה בן ואין ידוע אם הוא זרע של כהן או של ישראל או פולם, האם אותו זרע יכול לפולמה או להאכילה בתמורה?

א. ארוסה שעיברה — רב אמר: חולד ממזר (שהואיל ופרוצה היא מחזיקים שהולד בא מאחרים, שהם רוב

אצללה. עפ"י רשי) ושמואל אמר חולד שתוקין. ונחקרו אבי ורבא במא מודובר, ושתי לשונות בדבר;

לפי לשון אחת מדובר כשהארום והארוסה מודדים שניהם שבא עליה בבית חמיה; לדברי רבא לא אמר רב שהולד ממזר אלא כאשר היא דומה (= חשודה בניאוף) מעולם, אבל אינה דומה מעולם — תולמים בו ולא באחר. ואבוי דחה ראיינו, שלעולם הولد ממזר לרבי אפילו כשהלא ידענו בה שהיא חשודה מאחרים.

לפי לשון אחרת, אם ודאי בא עליה האروم, לרבא אין הولد ממזר אפילו דיימא מעולם, ולא נחקרו רב ושמואל אלא כאשר ידוע שבבעלה לאروم (כגון שאין האروم מודה או שותק או אינו זכר או אינו לפניינו. נמי יוסף), ודימא מעולם. ולאבי הولد ממזר [לרבות] כאשר דיימא מעולם אפילו ודאי נבעל להארום.

עפ"י Tos. והגמ"י מפרש 'דיימא מיניה' — שיש ריןן בעיר שמונה עם האروم).

[במסכת קדושים מפרש דברי רב ושמואל בשלשה אופנים, והסבירו (כ"ב הד"ף ש' ממזר' שאמר רב אינו ודיי אלא ספק, ואסור במזרת. וספק ממזר' שאמר שמואל הינו בדוקי — שבודקים את אםו ואם אמרה